

ΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ»
ΕΣΔΝΕ

Τόμος 32, Τεύχος 3
Ιούλιος – Σεπτέμβριος 1993

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η Οδύσσεια της Νοσηλευτικής και η αναζήτηση της Ιθάκης
2. Νοσηλευτική φροντίδα ηλικιωμένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα
3. Η συμβολή της οικογένειας στην ψυχική υγεία του παιδιού
4. Διεθνές πρόγραμμα μελέτης νομοθετικής ρύθμισης της νοσηλευτικής
5. Ποιότητα, κόστος και νοσηλευτική (συνέχεια)
6. Πανελλήνια Συνδιάσκεψη για την κατάρτιση νοσηλευτών στην Ογκολογική Νοσηλευτική
7. Νοσηλευτική και HIV/AIDS. Επικέντρωση στην κοινότητα/φροντίδα στο σπίτι
8. Μετά το Συνέδριο

CONTENTS

1. The Odyssey of Nursing and the search for Ithaka
2. Nursing care of the elderly in the European Community
3. Contribution of the family to the child's mental health
4. International Regulation of Nursing. International Council of Nurses (I.C.N.)
5. Quality, costs and nursing translation (continued)
6. Greek National Conference on the Oncological Training of Nurses
7. Nursing and HIV/AIDS. Focus on community/care at home
8. After the Conference

NOSSILEFTIKI

QUARTERLY PUBLICATION OF THE
HELLENIC NATIONAL GRADUATE NURSES ASSOCIATION

Vol 32, No 3
July – September 1993

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσηλευτριών - Νοσηλευτών
Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2, 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Αγιώτου - Δημοπούλου
Ε. Γουλιά
Α. Καλοκαιρινού
Μ. Μαλγαρινού
Α. Παπαδαντωνάκη
Ε. Πατηράκη
Α. Πορτοκαλάκη
Α. Ραγιά
Ε. Χαραλαμπίδου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Επίτ. Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοδεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

Κ. & Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗ Ο.Ε.
Κεντρικό : Χαριλάου Τρικούπη 73, Αθήνα, Τηλ. 36 14 741
Εργοστάσιο : Σουλίου 10, Άγ. Δημήτριος, Τηλ. 99 42 382
Βιβλιοπωλείο : Μικράς Ασίας 76, Γουδί, Τηλέφ. 77 98 654

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/ές-Σπουδάστριες/ές ...	2500 δρχ.
Οργανισμοί-Εταιρείες-Βιβλιοθήκες ..	4500 δρχ.
Εξωτερικού	40 \$
Τιμή τεύχους	750 δρχ.
Τιμή τευχών 1990, 1991	600 δρχ.
» » 1985 - 1989	500 δρχ.
Παλαιότερα τεύχη	400 δρχ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η Οδύσσεια της Νοσηλευτικής και η αναζήτηση της Ιθάκης	125
Στ. Παπαμικρούλη	
2. Νοσηλευτική φροντίδα ηλικιωμένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα	134
Β.Α. Λανάρα	
3. Η συμβολή της οικογένειας στην ψυχική υγεία του παιδιού	139
Α. Ραγιά	
4. Διεθνές πρόγραμμα μελέτης νομοθετικής ρύθμισης της νοσηλευτικής	149
Αθηνά Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου	
5. Ποιότητα, κόστος και νοσηλευτική (συνέχεια) ...	154
Μετάφραση: Γ. Πιερράκος, Α. Χατζηνικολάου	
6. Πανελλήνια Συνδιάσκεψη για την κατάρτιση νοσηλευτών στην Ογκολογική Νοσηλευτική	159
Χρ. Πλατή	
7. Νοσηλευτική και HIV/AIDS. Επικέντρωση στην κοινότητα/φροντίδα στο σπίτι	162
Μετάφραση: Ε. Αγιώτου-Δημοπούλου	
8. Μετά το Συνέδριο	167
Στέλλα Μεγάλου Κοπριτέλλη	

CONTENTS

1. <i>The Odyssey of Nursing and the search for Ithaka</i>	125
St. Papamikrouli	
2. Nursing care of the elderly in the European Community	134
V.A. Lanara	
3. Contribution of the family to the child's mental health	139
A. Raya	
4. International Regulation of Nursing. International Council of Nurses (I.C.N.)	149
Athina Kalokerinou-Anagnostopoulou	
5. Quality, costs and nursing translation (continued)	154
G. Pierakis, A. Chatzinikolaou	
6. Greek National Conference on the Oncological Training of Nurses	159
Ch. Plati	
7. Nursing and HIV/AIDS. Focus on community/care at home	162
E. Agiotou-Dimopoulou	
8. After the Conference	167
S. Megalou Kopriteli	

Διεθνές πρόγραμμα μελέτης νομοθετικής ρύθμισης της νοσηλευτικής

Δρ. ΑΘΗΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. - Κωνσταντοπούλειου Νοσοκομείου Νέας Ιωνίας «Η Αγία Όλγα»

Περίληψη: Το Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών οργάνωσε σε παγκόσμιο επίπεδο ομάδες εργασίας χρονικής διάρκειας τεσσάρων ετών με θέμα «Νομοθετική ρύθμιση της Νοσηλευτικής». Οι εργασίες έγιναν στην Αφρική, Ευρώπη, Νοτιοανατολική Ασία και περιοχή Δυτικού Ειρηνικού Ωκεανού.

Σκοπός του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών (I.C.N.) είναι να συγκεντρωθεί σε παγκόσμιο επίπεδο η υπάρχουσα Νοσηλευτική Νομοθεσία και να ακολουθηθεί κοινή Νοσηλευτική στρατηγική, ώστε να επιτευχθεί νομοθετική κατοχύρωση της Νοσηλευτικής όπου και αν ασκείται αυτή (Κλινική, Διοίκηση, Εκπαίδευση, Έρευνα).

Το γραφείο Ευρώπης του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών οργάνωσε την πρώτη του συνάντηση από 28 Νοεμβρίου έως και 2 Δεκεμβρίου 1988 στη Γενεύη και τη δεύτερη από 4 έως 8 Δεκεμβρίου 1989 στο Ferney-Voltaire της Γαλλίας. Συμμετείχαν

δεκαέξι χώρες της Ευρώπης μέσω των Νοσηλευτικών Εθνικών Συνδέσμων τους: Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισραήλ, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Μονακό, Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Σουηδία, Τουρκία, Φινλανδία.

Έγινε κριτική μελέτη των ορισμών: Νοσηλευτική - Νοσηλευτής - Ειδικός Νοσηλευτής - Βοηθός Νοσηλευτή. Συζητήθηκαν Κώδικες Ηθικής και Επαγγελματικής Δεοντολογίας.

Οι εμπειρογνώμονες - αντιπρόσωποι των Εθνικών Νοσηλευτικών Συνδέσμων των παραπάνω χωρών - μελέτησαν και εξέδωσαν τις απόψεις τους για τους παράγοντες που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στη Νοσηλευτική Νομοθεσία.

Ο κύκλος εργασιών και οι τελικές οδηγίες προς τα κράτη - μέλη διατυπώθηκαν στις συνεδριάσεις του Γραφείου Ευρώπης του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών 27-31 Μαΐου 1991.

1. Ιστορικό

Το Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών είναι η μεγαλύτερη και σημαντικότερη οργάνωση Νοσηλευτών στον κόσμο, έχει μέλη τους Εθνικούς Συνδέσμους Διπλωματούχων Νοσηλευτών των χωρών όπου η Νοσηλευτική διδάσκεται και ασκείται σαν αυτόνομο επάγγελμα και όχι σαν παραϊατρικό. Εκπροσωπείται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας με αιρετούς εκπροσώπους του.

Φροντίζει για την επίλυση προβλημάτων και κατοχύρωση δικαιωμάτων που αφορούν τους σπουδαστές της Νοσηλευτικής, τους ασκούντες το

κλινικό έργο και τους Ερευνητές Νοσηλευτές, χορηγεί υποτροφίες και ουσιαστικά αποτελεί την επίσημη φωνή της Νοσηλευτικής διεθνώς και φροντίζει για την προαγωγή της.

Το I.C.N. (International Council of Nurses) οργάνωσε σε παγκόσμιο επίπεδο, ομάδες εργασίας χρονικής διάρκειας τεσσάρων ετών με θέμα «Νομοθετική ρύθμιση της νοσηλευτικής». Οι εργασίες έγιναν σε Αφρική, Ευρώπη, Νοτιοανατολική Ασία, Περιοχή Δυτικού Ειρηνικού Ωκεανού.

Στις ομάδες αυτές συζητήθηκαν θέματα όπως: Οι ορισμοί - Νοσηλευτική, Νοσηλευτής ...

—Η καταγραφή νοσηλευτικών πράξεων ή λειτουργιών.

—Ποιοί φορείς πρέπει να ελέγχουν το Νοσηλευτικό επάγγελμα.

—Υπάρχουν σήμερα Νομοθετικές ρυθμίσεις της Νοσηλευτικής στα διάφορα κράτη και αν όχι ποιοί είναι οι μηχανισμοί ρύθμισης της νομοθεσίας που θα την βελτιώσουν¹.

—Κώδικες Ηθικής και Επαγγελματικής Δεοντολογίας σε Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο κατά την άσκηση της Νοσηλευτικής^{2,3}.

Το γραφείο Ευρώπης του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών οργάνωσε την πρώτη του συνάντηση από 28 Νοεμβρίου έως και 2 Δεκεμβρίου 1988 στη Γενεύη της Ελβετίας και τη δεύτερη από 4-8 Δεκεμβρίου 1989 στο Ferney - Voltaire της Γαλλίας. Συμμετείχαν δεκαέξι χώρες της Ευρώπης μέσω αντιπροσώπων των Νοσηλευτικών Εθνικών Συνδέσμων τους: Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισραήλ, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Μονακό, Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Σουηδία, Τουρκία, Φινλανδία. Ο κύκλος εργασιών και οι τελικές οδηγίες προς τα κράτη-μέλη διατυπώθηκαν στις συνεδριάσεις του Γραφείου Ευρώπης του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών, 27-31 Μαΐου 1991 στο Ferney-Voltaire της Γαλλίας.

2. Σκοποί του I.C.N.

1. Συγκέντρωση σε παγκόσμιο επίπεδο της υπάρχουσας Νοσηλευτικής Νομοθεσίας.

2. Χάραξη κοινής Νοσηλευτικής στρατηγικής από τα κράτη-μέλη για να υπάρξει νομική κατοχύρωση της Νοσηλευτικής διεθνώς.

3. Ορισμός νοσηλευτικής για νομοθετική κατοχύρωση

Το πρόγραμμα της ομάδας εργασίας του 1988 περιελάμβανε δύο ομιλίες της Δρ. M.M. Styles με θέματα: (1) «Νομοθεσία επαγγέλματος» και (2) «Η θέση του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών στη Νομοθεσία του επαγγέλματος».

Επίσης συζητήθηκε το θέμα «Θεωρητικό πλαίσιο για την πραγματοποίηση αλλαγών» από τον Dr. Dominicé. Στη συνέχεια τα μέλη της ομάδας χωρίστηκαν σε μικρότερες ομάδες και ανέπτυξαν με συνεργασία και γραπτή έκθεση τις απόψεις

τους για θέματα ενιαίας πολιτικής που πρέπει να ακολουθηθεί διεθνώς για τη Νοσηλευτική Νομοθεσία. Έγινε επίσης εισήγηση σχετική με τους ορισμούς ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ - ΕΙΔΙΚΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ - ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ⁴.

1ο: Ορισμός ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ⁴:

Η νοσηλευτική είναι επιστήμη, αναπόσπαστο μέρος του συστήματος υγείας που ενσωματώνει την προαγωγή αυτής, την πρόληψη της αρρώστειας και τη νοσηλευτική φροντίδα αρρώστων και αναπήρων ως βιοψυχοκοινωνικών ανθρωπίνων υπάρξεων όλων των ηλικιών, σε όλες τις δομές και τα επίπεδα υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας - νοσοκομείο, κέντρο υγείας, σπίτι, κοινότητα). Οι νοσηλευτικές πράξεις και παρεμβάσεις απευθύνονται στο άτομο, την οικογένεια και το κοινωνικό σύνολο με έκδηλα ή επικείμενα προβλήματα υγείας.

Η νοσηλευτική υπηρεσία εκτείνεται από την προαγωγή και αποκατάσταση της υγείας μέχρι τη νοσηλευτική φροντίδα του αρρώστου και μέχρι τη συμμετοχή σε πρόγραμμα βελτίωσης της υγείας του πληθυσμού.

Έχει την πρωταρχική ευθύνη για την ποιότητα της παρεχομένης νοσηλευτικής φροντίδας στους πολίτες.

Η ιδιαίτερη και υπεύνη στη φροντίδα αρμοδιότητα των νοσηλευτριών και νοσηλευτών στη φροντίδα ατόμων πασχόντων είναι: η αξιολόγηση των αναγκών, των προβλημάτων, και της όλης κατάστασης υγείας τους και η βοήθειά τους στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων που συμβάλουν στην υγεία ή την ανάρρωση ή την ανακούφιση στις τελευταίες στιγμές της ζωής τους, τις όποιες δραστηριότητες θα εκτελούσαν αβοήθητοι αν είχαν την απαραίτητη φυσική ικανότητα, τη θέληση ή τη γνώση.

Η νοσηλευτική υπηρεσία παρέχεται με τρόπο ώστε τα άτομα να επανακτήσουν πλήρη ή μερική ανεξαρτησία αυτοφροντίδας στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα. Μέσα στις υπηρεσίες υγείας οι νοσηλευτές συνεργάζονται με άλλους επιστήμονες υγείας και με κοινωνικές και κρατικές υπηρεσίες για την αξιολόγηση των αναγκών και προβλημάτων υγείας, τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της φροντίδας υγείας, την αγωγή

υγείας και την επιστημονική έρευνα στο χώρο αυτό. Η εξασφάλιση επάρκειά της, η πρόληψη της αρρώστειας και η νοσηλεία και αποκατάσταση των αρρώστων και αναπήρων ατόμων.

2ο: Ορισμός *ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ*⁴:

Νοσηλευτής/τρια είναι το πρόσωπο που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ένα πρόγραμμα βασικής, γενικής νοσηλευτικής εκπαίδευσης και έχει άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια κρατική υπηρεσία, για να ασκεί τη νοσηλευτική στη χώρα του. Βασική νοσηλευτική εκπαίδευση είναι ένα αναγνωρισμένο πρόγραμμα σπουδών από το κράτος και αποτελεί προϋπόθεση και για τη μεταβατική νοσηλευτική εκπαίδευση, για νοσηλευτική ειδικότητα ή για μεταπτυχιακή νοσηλευτική άσκηση.

Ο Νοσηλευτής/τρια είναι προετοιμασμένος και εξουσιοδοτημένος: 1) να υπηρετεί τον γενικό σκοπό της νοσηλευτικής άσκησης, συμβάλλοντας στην προαγωγή της υγείας, πρόληψη της ασθένειας και φροντίδα του σωματικά και ψυχικά αρρώστου, καθώς και των υγιών ατόμων όλων των ηλικιών, 2) να διδάσκει φροντίδα υγείας, 3) να συμμετέχει σαν ισότιμο μέλος στην ομάδα υγείας, 4) να επιβλέπει τους βοηθούς νοσηλείας, 5) να οργανώνει και να συμμετέχει σε νοσηλευτική έρευνα.

3ο: Ορισμός *ΕΙΔΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ*⁴:

Ειδικός Νοσηλευτής είναι αυτός που έχει παρακολουθήσει ένα αναγνωρισμένο πρόγραμμα σπουδών μετά τη βασική νοσηλευτική του εκπαίδευση και αφορά ένα ειδικό τομέα της νοσηλευτικής επιστήμης. Η Νοσηλευτική Ειδικότητα περιλαμβάνει κλινικές εφαρμογές, διδασκαλία, διοίκηση, έρευνα και συμβουλευτικούς ρόλους. Μεταβατική νοσηλευτική εκπαίδευση για ειδικότητα είναι ένα αναγνωρισμένο πρόγραμμα σπουδών που ακολουθείται. Οι τίτλοι των νοσηλευτικών ειδικοτήτων δηλώνουν τη συγκεκριμένη εξειδίκευση.

4ο: Ορισμός *ΒΟΗΘΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ*⁴:

Στις χώρες με περισσότερα από ένα επίπεδα νοσηλευτικής εκπαίδευσης γίνεται διαχωρισμός

βάσει του προγράμματος εκπαίδευσης που ακολούθησε, βάσει των κριτηρίων και των δικαιωμάτων που του δίνει (η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος) η εξουσία να ασκεί την κλινική νοσηλευτική. Οι ακριβείς τίτλοι, η προετοιμασία, η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος δίνεται βάσει των εθνικών edίμων και της ισχύουσας νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο.

4. Νομοθετική παρουσίαση των χωρών

Την Ελλάδα εκπροσώπησαν η Καθηγήτρια Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Δρ. Αφροδίτη Ραγιά και η Νοσηλεύτρια Δρ. Αθηνά Καλοκαιρινού. Επίσημες γλώσσες του Συνεδρίου ήταν η Αγγλική και Γαλλική.

Σύμφωνα με έντυπες πληροφορίες που είχαν δοθεί παραδώσαμε στη Γραμματεία του Συνεδρίου όλη την Ελληνική Νοσηλευτική Νομοθεσία από το 1948 έως και το 1988.

Παρουσιάστηκε ο ρόλος του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών κάθε χώρας.

Επίσης οι αντιπρόσωποι των Εθνικών Νοσηλευτικών Συνδέσμων μελέτησαν και εξέδεσαν τις απόψεις τους για τους παράγοντες που επιδρούν δετικά ή αρνητικά στη Νοσηλευτική Νομοθεσία. Τα μέλη της κάθε χώρας σε μεταξύ τους συνεργασία μελέτησαν και στη συνέχεια συμπλήρωσαν ειδικά έντυπα αναλύοντας το σύστημα της χώρας τους σε σύγκριση με την πρόταση - δέση του I.C.N.

Το 1988 παρουσιάστηκε αναλυτικά η νομοθεσία της Δανίας⁵ και του Ηνωμένου Βασιλείου^{6,7}.

Το 1989 παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι νομοθεσίες των χωρών: Ελλάδας, Γαλλίας, Δ. Γερμανίας, Φινλανδίας.

Σε συνεργασία τα μέλη της κάθε χώρας και οι δύο Ελληνίδες Νοσηλεύτριες παρουσίασαν το εθνικό νομοθετικό τους σύστημα σε ό,τι αφορά τη Νοσηλευτική (επίπεδα εκπαίδευσης - άσκηση επαγγέλματος - νοσηλευτική διοίκηση).

Τέλος, συμπληρώθηκε μετά από συνεργασία των μελών ειδικό έντυπο στο οποίο κάθε χώρα ανέφερε προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα εργασίας για την προώθηση σχετικής Νοσηλευτικής Νομοθεσίας σε Εθνικό Επίπεδο το 1988 και 1989.

5. Κοινή στρατηγική για νομοθεσία

Το σημαντικότερο σημείο όλης αυτής της προσπάθειας του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευ-

τών είναι η υλοποίηση της επιθυμίας εκατομμυρίων Νοσηλευτών και Νοσηλευτριών για νομοθετική κατοχύρωση της Νοσηλευτικής διεθνώς^{8,9}.

Αυτό θα γίνει πραγματικότητα και μέσα από δύσκολες συνθήκες εφαρμόζοντας όλα τα κράτη-μέλη κοινή στρατηγική αντιμετώπισης των προβλημάτων σε εθνικό επίπεδο ανεξάρτητα από πολιτικά καθεστώτα, τηρώντας τις οδηγίες και κατευθύνσεις που εδόθησαν στην τελευταία συνάντηση τον Μάιο του 1991.

6. Μελλοντική συνάντηση

Είχε προγραμματισθεί η τελευταία συνάντηση του τομέα Ευρώπης να γίνει στην Αθήνα από 11-15/2/91 αλλά για λόγους ασφαλείας με αφορμή τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο ανεβλήθη.

Ο κύκλος εργασιών και οι τελικές οδηγίες προς τα κράτη-μέλη εδόθησαν στις συνεδριάσεις του Γραφείου Ευρώπης του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών τον Μάιο του 1991 (27-31) που έγινε στο Ferney-Voltaire.

Είχε διανεμηθεί προς μελέτη έντυπο υλικό βάσει του οποίου συζητήθηκαν τα κριτήρια Εκπαίδευσης και Άσκησης της Νοσηλευτικής¹⁰ καθώς και τα ηθικά διλήμματα που υπάρχουν ή που προκύπτουν κατά την άσκηση του έργου^{7,10,11}, η ύπαρξη ή ανάγκη δημιουργίας κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας^{3,7} σε εθνικό επίπεδο.

Αποφασίστηκε να γίνει Πανευρωπαϊκό ανοικτό συνέδριο με θέμα τη Νομοθετική ρύθμιση της Νοσηλευτικής.

Επίλογος

Η ευκαιρία που μου έδωσε ο Ε.Σ.Δ.Ν.Ε. να βρεθώ σε μια τόσο σημαντική διεθνή νοσηλευτική συνεργασία υπήρξε μια εμπειρία μάθησης:

1. Σε θέματα Νοσηλευτικής Νομοθεσίας σε δεκαέξι Ευρωπαϊκές χώρες.

2. Στη μεθοδολογία οργάνωσης ομάδων εργασίας και συνεργασίας μεταξύ μελών διαφορετικών κρατών και

3. Στη συνειδητοποίηση του υψηλού σε αρκετές περιπτώσεις επιπέδου της Ελληνικής Νοσηλευτικής Νομοθεσίας συγκριτικά με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Όμως ο δρόμος για την άνοδό της στα προσδοκώμενα επίπεδα (επιστημονικά, αριθμητικής αύ-

ξησης προσωπικού, βελτίωσης αμοιβών κ.ά.) φαίνεται μακρύς και επίπονος.

Η ευθύνη της προόδου βαρύνει προσωπικά τον κάθε Νοσηλευτή και κάθε Νοσηλεύτρια, το Νοσηλευτικό ΣΩΜΑ και την Πολιτεία.

International Regulation of Nursing. International Council of Nurses (I.C.N.)

Athina Kalokerinou-Anagnostopoulou B.Sc.,
R.N. PHD.

Summary

The International Council of Nurses organized workshop groups, on International level during 1988-1991.

The subject of these workshops was "Regulation of Nursing". The workshops were realized in Africa, Europe, South Asia, and West Pacific Ocean.

The regional European Office of I.C.N. organized the first meeting on 28 November - 2 December 1988 in Geneva and the second meeting on 4-8 December 1989 in Ferney - Voltaire (France).

Sixteen countries participated by representatives of their National Nurses Associations: France, Germany, Denmark, Switzerland, Greece, United Kingdom, Israel, Italy, Luxembourg, Monaco, Norway, Portugal The Netherlands, Sweden, Turkey, Finland.

The representatives from the mentioned countries commented on the definitions of Nursing, Nurse, Specialist Nurse, Auxiliary Nurse. They discussed the existing Codes of Ethics and Professional Conduct. They also examined the positive and negative aspects of Nursing legislation.

The last workshop and the final instructions have been given to the countries-members in the meeting of European Office of I.C.N. 27-31 May 1991, in Ferney-Voltaire (France).

Βιβλιογραφία

1. Storey M., Roemer R., Mangay Maglacas A., Palocia Richard E.A.: Guidelines for Regulatory Changes in Nursing Education and Practice to pro-

- mote Primary Health Care-Division of Health Manpower Development W.H.O. 1988.
2. Swayer L.M.: Nursing Code of Ethics. An International Comparison. *Int. Nurs. Rev.* 36, 5: 145-148, 1989.
 3. International Council of Nurses CODE FOR NURSES - Ethical Concepts applied to Nursing: 1973 XII-XIII.
 4. Styles M.M.: Report on "The Regulation of Nursing". Setting the stage: Definitions and concepts 7-9 I.C.N. - Geneva Switzerland 1985.
 5. Hall D.C.: Starting points for Reasoning. The Danish Nurses Organization 1990.
 6. A Midwife's code of Practice for Midwives practising in the United Kingdom.
 7. Code of professional conduct for the Nurse U.K.C.C. - November 1989.
 8. Guidelines for National Nurse's Associations. Development of Standards for Nursing Education and Practice I.C.N./89/157E Geneva Switzerland.
 9. Styles M.M.: Report on "The regulation of Nursing". The I.C.N. position 43-50. I.C.N. Geneva Switzerland 1985.
 10. Regulatory Mechanisms for nursing training and practice: meeting primary health care needs. W.H.O., Geneva 1988.
 11. Quality nursing care to the Norwegian people. Norwegian Nurses Association - 1990.